

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 18. novembar 2024.godine

RTS- Mamograf ispred zgrade RTS-a – počelo zakazivanje, pregledi od ponedeljka

RTS- Svetski dan prevremeno rođene dece – divovi koji su požurili da dođu na svet

BLIC- Srpski naučnici prave implant za grudi od TKIVA POSTELJICE!
Štampaće ga po meri pacijentkinja koje su zbog raka ostale bez dojki, a samo jedna grupa žena može biti DONOR

BLIC- "Srbija na vrhu svetske zdravstvene scene po broju medicinski potpomognute oplodnje": Održan drugi Forum VTO u Beogradu

DNEVNIK- ZA SKRINING ZA RANO OTKRIVANJE RAKA PLUĆA VEĆ
ZAKAZANO 600 PREGLEDA Važno je bolest otkriti u ranoj fazi

Mamograf ispred zgrade RTS-a – počelo zakazivanje, pregledi od ponedeljka

Mobilni mamograf ponovo u Takovskoj ulici, ispred zgrade RTS-a. Telefoni za zakazivanje rade i danas do 14 časova. Pregledi počinju od ponedeljka.

U okviru Nacionalne kampanje “Rak je izlečiv”, mobilni mamograf je ponovo ispred zgrade u Takovskoj ulici.

Pregled se savetuje svim ženama starosti od 45 do 69 godina, koje u poslednje dve godine nisu uradile mamografiju, kao i ženama posle četrdesete godine koje imaju pozitivnu porodičnu anamnezu, odnosno blisku srodnicu obolelu i lečenu od raka dojke.

Na pregled treba poneti ličnu kartu i zdravstvenu knjižicu, ukoliko imate ta dokumenta, ako ne, važno je samo da se zakaže pregled.

Radno vreme mamografa je svakog dana od 9 do 18 časova.

Pregledi na mobilnom mamografu počinju od ponedeljka.

Telefoni za zakazivanje, koji rade i danas do 14 časova, su 060/7171-523 i 060/7171-969.

Svetski dan prevremeno rođene dece – divovi koji su požurili da dođu na svet

Da bi uspeali u borbi za svaku bebu koja na svet dođe pre vremena, neophodna je maksimalna posvećenost zdravstvenog sistema: od medicinskih uslova, do posvećenosti zaposlenih, jer je neophodno da oni koji brinu o malim divovima, brinu o svakom detetu kao da je njihovo, ali i da roditelji, ni u najtežim trenucima ne gube ljubav, veru i nadu. Svetski dan prevremeno rođenih beba je 17. novembar i na Institutu za neonatologiju će se tradicionalno okupiti sada već odrasli mali divovi.

Jedna od deset beba na svet dođe pre vremena. U svetu to je godišnje više od 15 miliona dece, a u Srbiji više od četiri hiljade.

Petra, ćerka Ane Sibinović, gošće Dnevnika, ima 10 godina, ide u četvrti razred, a rođena je u 28. gestacijskoj nedelji. Na rođenju je bila teška samo 680 grama i bila je 34 centimetra duga. U Institutu za neonatologiju je provela četiri meseca, od čega tri meseca u inkubatoru.

„Svskog dana sam išla tamo kao u neki ol inkluziv resort i bila presrećna što je Petra na najboljem mogućem mestu kod nas i toliko sam imala osećaj da ona pripada njima koliko i nama. I stalno sam pitala da li smem nešto, da nešto ne pokvarim slučajno. Tako je sve to bilo dok ona nije došla kući, dok stvarno nisam shvatila da od sada mi brinemo o njoj“, kaže Ana Sibinović.

Petra će danas zajedno sa drugim prevremeno rođenim drugarima biti deo proslave koji Institut za neonatologiju tradicionalno organizuje 17. novembra na Svetski dan prevremeno rođenih beba, navodi dr Radmila Mileusnić Milenović, direktorka Instituta.

Trenutno na Institutu za neonatologiju je hospitalizovano 97 beba, a na godišnjem nivou bude i do 700 pacijenata.

„Zdravstveni radnici, kao i zdravstveni saradnici i nemedicinsko osoblje ulažu maksimalan napor i brigu, ali se ne oseća da je manjak zaposlenih, jer poenta je u tome da mi moramo da pružimo i želimo da pružimo sve ono što je neophodno, bez obzira koliko nas je toga dana na poslu“, naglašava doktorka.

Uzroci prevremenog rođenja

Razlozi zašto se dete rodi pre vremena su brojni i mogu da potiču i od majke i od bebe, objašnjava doktorka Mileusnić Milenović.

„Ali veoma često, i to u dosta visokom procentu, uzroci prevremenog rođenja ostaju nepoznati. Kada imamo poznate uzroke, onda je nama dosta lakše jer mogu da se primene neke preventivne mere, da se sproveda adekvatna terapija trudnice“, dodaje doktorka.

Ukoliko majka boluje od neke hronične bolesti – hipertenzije, dijabetesa, poremećaja rada štitaste žlezde, nekog autoimunog poremećaja, moguće je sprovesti preventivnu terapiju kako bi se sprečilo prevremeno rođenje. Ipak, u velikom procentu uzroci prevremenog porođaja ostaju nepoznati.

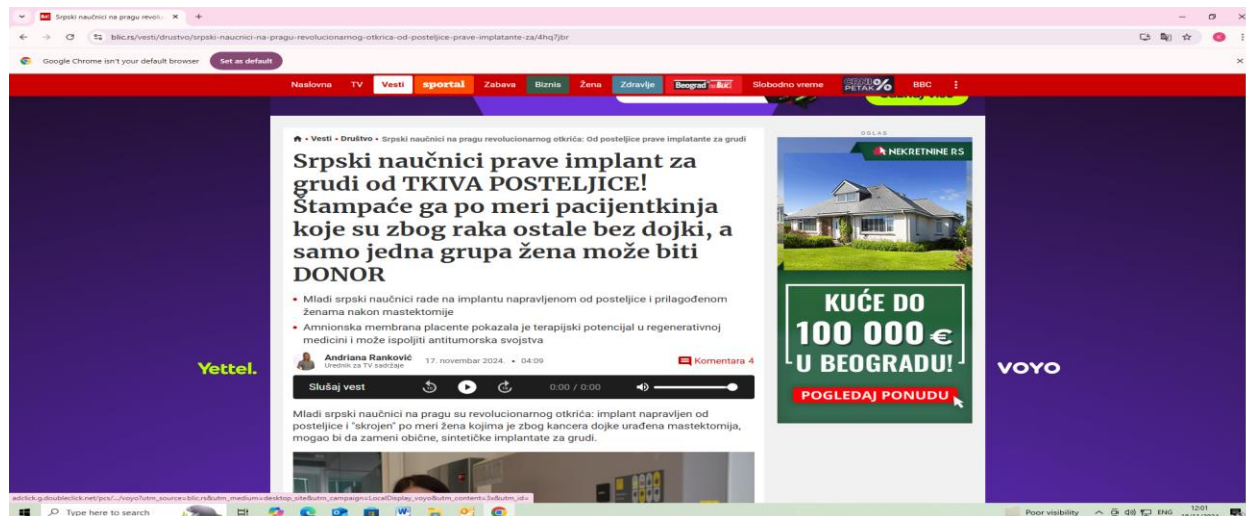
Institut za neonatologiju vodeća ustanova u regionu

U Institutu za neonatologiju primenjuje se individualizovana razvojna nega, postoji Banka mleka, porodično orijentisana nega, po čemu je ova ustanova lider u regionu. Pored najsavremenije medicinske opreme, Institut ima odlično edukovan kadar i radi na svetskom nivou, naglašava dr Radmila Mileusnić Milenović.

Bebe u Institutu borave u zavisnosti od toga koliko su bile nezrele na rođenju i kakve probleme imaju.

„Prosečeno vreme boravka je 40 dana, ali imamo decu koja su tu i po sedam, osam i deset meseci, a u ovom trenutku imamo i dete koje je već u trećoj godini života“, dodaje doktorka.

Velika borba i roditelja i sistema, od zdravstvenog do socijalne zaštite, za pojedinu prevremeno rođenu decu je neophodna i posle izlaska sa Instituta i tokom godina odrastanja. Zato Institut ima razvojno savetovalište u kome prate svoje pacijente minimum do kraja prve godine života i prave planove koje konsultativne službe treba da se uključe i pomognu.

Srpski naučnici prave implant za grudi od TKIVA POSTELJICE! Štampaće ga po meri pacijentkinja koje su zbog raka ostale bez dojki, a samo jedna grupa žena može biti DONOR

Mladi srpski naučnici rade na implantu napravljenom od posteljice i prilagođenom ženama nakon mastektomije

Amnionska membrana placente pokazala je terapijski potencijal u regenerativnoj medicini i može ispoljiti antitumorska svojstva

Mladi srpski naučnici na pragu su revolucionarnog otkrića: implant napravljen od posteljice i "skrojen" po meri žena kojima je zbog kancera dojke urađena mastektomija, mogao bi da zameni obične, sintetičke implantate za grudi.

Da ova zamisao postane realnost neprekidno se bore stručnjaci Instituta za medicinska istraživanja Univerziteta u Beogradu, Instituta za radiologiju i onkologiju Srbije i Inovacionog centra Tehnološko-metalurškog fakulteta.

- Ideja za ovaj projekat je došla kao rezultat više okolnosti. Naime, 2023. godine sam se vratila sa postdoktorskog usavršavanja sa Instituta za biologiju ćelije, medicinskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani gde sam bila deo tima profesorke dr. Mateje Erdani Kreft koji istražuje terapijski potencijal tkiva placente, konkretno amnionske membrane ovog tkiva. Amnionska membrana placente se već dugi niz godina upotrebljava u regenerativnoj medicini i to u oftalmologiji i detmatologiji, a pokazano je u prekliničkim istraživanjima da ona može ispoljiti još i antitumorska, antimikrobna, i imunomodulatorna svojstva, priča za "Blic" dr Hristina Obradović, rukovodilac projekta i naučna saradnica u Institutu za medicinska istraživanja.

Deo terapije raka dojke je i mastektomija - uklanjanje dela ili cele dojke koja je zahvaćena rakom. Ipak, zahvaljujući napretku u medicini, dojka nakon mastektomije može da se rekonstruiše, uglavnom ugradnjom sintetičkih i polusintetičkih implanta. Znajući da placenta može da stimuliše regeneraciju tkiva, ovi mladi naučnici žele da ispitaju kako da je iskoriste upravo u ove svrhe.

Personalizovan implant

Istovremeno, razmatrali su uvođenje novih tehnologija, poput tehnologije 3D (bio)štampe.

- Otud se javila ideja da se povežu te dve stvari - regenerativni i antitumorski potencijal tkiva placente (amnionske membrane) sa tehnologijom 3D bioštampe kako bismo razvili novo rešenje u ovoj oblasti., objašnjava dr Obradović.

Tehnologija 3D bioštampe je tehnika koja je slična 3D štampanju, ali koristi kao polazni materijal prirodne materijale (na primer kolagen, želatin i slično).

- Pomoću kompjuterskog softvera dizajnira se model koji želimo da štampano, dimenzije, geometriju, poroznost i slične parametre, i potom štampač štampa konstrukt prema zadatim parametrima i biomaterijalima, ističe dr Hristina Obradović.

Ideja za bioprintingom implantanata je potekla od toga da su prilikom praćenja literature o zadovoljstvu žena nakon rekonstrukcije dojke nakon mastektomije, primetili da postoji izvesno nezadovoljstvo izgledom dojke u kontesktu da prosto ne odgovara simetriji tela i tome kako je nekada izgledala.

- Tehnologija 3D bioštampe bi nam omogućila da, na primer, upotrebimo slike skenera dojke pre izvršene mastektomije koje potom možemo prebaciti u format koji prepoznaje softver 3D bioštampača i na osnovu nje mi budemo u mogućnosti da odštampamo takav implant koji će odgovarati tom konkretnom izgledu dojke. Na taj način model dojke bi bio personalizovan, odnosno odgovarao bi pacijentkinji, pojašnjava dr Obradović.

U toku je prva faza istraživanja

Ovaj projekat je odobren u programu PROMIS2023 Fonda za nauku Republike Srbije, kojim je predviđeno finansiranje projekta u trajanju od dve godine. Trenutno su pred krajem prve godine projekta, i u toku su prve, ujedno i najduže faze.

- Prikupljamo tkivo posteljice, pripremamo ga tako da ono može da bude "printabilno", odnosno da se štampa u 3D štampaču tako da nakon tog procesa zadrži svoja biološka (terapijska) svojstva. Tkivo posteljice pripremamo prema protokolu koji je razvijen na Institutu za biologiju ćelije u Ljubljani, a potom radimo na njegovoj daljoj tehnološkoj obradi i time rukovodi dr Ivana Gazikalović kao tehnolog.

Testiranje na miševima

Dr Sanja Momčilović rukovodi fazom projekta gde će implantati biti testirani na miševima.

- Kako svaki novi vid lečenja ljudi zahteva pretklinička ispitivanja na životinjskim modelima, u okviru našeg projekta koristimo mišji model tumora dojke. Do sada smo uspeli da razvijemo mišji model tumora dojke ubrizgavanjem tumorskih ćelija dojke u tkivo dojke miša, kaže za "Blic" dr Momčilović.

Ono što sledi je prva faza ovog dela istraživanja, tokom koje će ispitivati anti-tumorska svojstva implanta zasnovanog na tkivu placentе.

- U tu svrhu, implanti će biti hirurškim putem ugrađeni ispod kože, pored samog tumorskog tkiva. Tokom druge faze, ispitiće se uloga tkiva placentе na sposobnost obnavljanja masnog tkiva dojke. Nakon uklanjanja tumorskog tkiva, miševima će se ugraditi implant, a zatim će se pratiti njegov uticaj na sposobnost regeneracije masnog tkiva dojke, ističe dr Momčilović.

No, pre te faze, ovim naučnicima predstoji testiranje štampanog modela implanata na ćelijskim modelima.

- Na primer, biokompatibilnost sa tkivom dojke (koje je pretežno masno tkivo) ispitićemo na matičnim ćelijama masnog tkiva i ćelijama krvnih sudova. Pratićemo kako se one ponašaju, da li rastu i dele se u prisustvu tog implanta. Potencijalni antitumorski efekat ispitićemo na različitim ćelijskim modelima tumora dojke- invazivnim i neinvazivnim. Tu ćemo pratiti da li implanti utiču na njihov rast, deobu, invaziju i slične procese karakteristične za tumorske ćelije, pojasnila je za "Blic" Dragana Aleksandrović, master biolog.

Ko su donori posteljice

Posteljice prikupljaju isključivo od porodilja koje su porođene carskim rezom kako bi osigurali sterilnost uzorka.

- Takođe, iz studije isključujemo posteljice porodilja koje imaju hronična oboljenja (tumor, dijabetes, autoimunska oboljenja). Jedini razlog za to je samo da upotreba lekova ne bi zamaskirala terapijske efekte same placentе. U okviru ovog projekta imamo odličnu saradnju sa GAK KBC "Dragiša Mišević", gde prikupljamo posteljice, naravno uz prethodnu saglasnost same porodilje i odobrenja etičkih komisija te klinike i našeg Instituta. Mi kao istraživači nemamo niakvih ličnih podataka o porodilji, sve informacije su šifrirane, ali one mogu ukoliko se predomisle kada god žele, da povuku svoj uzorak, kaže dr Hristina Obradović.

Ono što je važno znati je to da se posteljica inače odbacuje nakon porođaja jer je tkivo koje je u tom trenutku svoju ulogu završilo u organizmu. Samim tim njena upotreba u naučno-istraživačke svrhe nije moralno i etički kompromitovana.

Placenta regeneriše oštećenja

Prema rečima dr Aleksandra Janeva sa Instituta za Biologiju ćelije, Medicinskog fakulteta, Univerziteta u Ljubljani, upotreba amnijske membrane placentе je pokazala učinkovitost u oblastima regenerativne medicine, na primer pri zarastanju rana gde pomaže pri obnavljanju hroničnih rana i opekotina, kao i u oftalmologiji gde pomaže u obnavljanju površine oka.

- Te kliničke studije pokazuju da amnionska membrana podržava prirodno zaceljenje tela, jer stimuliše rast ćelija, smanjuje nastanak upalnog procesa i nastanak ožiljaka. Sposobnost amnionske membrane da stimuliše regeneraciju tkiva, i njen antitkancerski potencijal, koji su dokazani u prekliničkim ispitivanjima nude obećavajući put ka sigurnijim i efikasnijim opcijama rekonstrukcije nakon mastektomije, objašnjava dr Janev za "Blic".

Time bi se smanjio rizik od komplikacija i povratka raka. I to je suštinska razlika u poređenju sa trenutno dostupnim - sintetičkim rešenjima.

- Ti implantati ne mogu da spreče pojavu recidiva. Mi ne znamo da li bi implantati od tkiva placente bili bolje rešenje, ali polazimo od hipoteze da bi prednost takvih implanata bila u tome što bi bili napravljeni od prirodnog materijala za koje je dokazano da ima regenerativna svojstva, objašnjava dr Janev.

Izrada ne bi trajala dugo

Ukoliko bi dokazali da je placenta pogodan materijal za izradu implanata za ove svrhe, sama izrada ne bi trajala dugo upravo zbog tehnologije 3D štampe koja omogućava preciznost i vremensku efikasnost.

- Ipak, važno je razumeti da naučna istraživanja, posebno iz oblasti bio medicinskih nauka nekada jako dugo traju, najviše zato što zavise od različitosti živih sistema koje istražuju, ali i zbog raznih drugih izazova tehničke prirode. Recimo u našem primeru sam proces tehnologije pripreme biomaterijala od tkiva placente takvog da štampač može da ga koristi za štampu zahteva puno vremena i reagenasa. Zatim, testiranje na ćelijama i životinjama može da bude veliki izazov jer su u pitanju faktički živi sistemi. Sve te faze su preklinička istraživanja, međutim da bi implant bio primenljiv, neophodno je testirati ga u kliničkim istraživanjima na čoveku. A to opet ima neke svoje faze, između ostalog neophodno je testirati bezbednost i efikasnost što može trajati i nekoliko godina, objašnjava dr Hristina Obradović.

Tim stručnjaka

Inače, ovaj multidisciplinarni tim čini mlada grupa istraživača biologa, lekara i tehnologa sa četiri naučno-istraživačke institucije.

- Dragana Aleksandrović master biolog, dr Ivana Okić Đorđević, dr sci. med. Sanja Momčilović i ja smo zaposlene na Institutu za medicinska istraživanja, Univerziteta u Beogradu koji je vodeća naučno-istraživačka institucija na ovom projektu, priča dr Hristina Obradović.

Dr Ivana Gazikalović dolazi iz Inovacionog centra tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu, a dr med Nikola Jeftić je specijalista opšte hirurgije zaposlen u Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije. Takođe, u timu je i spoljni saradnik iz dijaspore, dr Aleksandar Janev sa Instituta za Biologiju ćelije, Medicinskog fakulteta, Univerziteta u Ljubljani.

- Želimo kao tim da poručimo da nauka i medicina rade sve kako bi se unapredile terapije i poboljšao kvalitet života čoveka, a najvažnije je da žene obavljaju samopreglede i odlaze redovno na preventivne preglede kako bi se sprečila ili na vreme lečila ova opaka bolest, poručuju ovi mladi naučnici.

"Srbija na vrhu svetske zdravstvene scene po broju medicinski potpomognute oplodnje": Održan drugi Forum VTO u Beogradu

Održan drugi Forum vantelesne oplodnje (VTO) u Beogradu

Prisutni su mogli da se informišu o donaciji jajnih ćelija i embriona, zamrzavanju reproduktivnih ćelija, i prevenciji u plodnosti

Lečenje neplodnosti, zamrzavanje jajnih ćelija, očuvanje reproduktivnog zdravlja, vantelesna oplodnja, donacija reproduktivnih ćelija, kao i prevencija plodnosti kod oba pola i planiranje porodice - sve su to bile teme na drugom Forumu vantelesne oplodnje (VTO) koji se održao danas u Beogradu.

Drugi po redu VTO Forum pod sloganom "Biram plodnost" održan je danas u organizaciji IVF Centra, a čast da ga otvori pripala je Tatjani Macuri, ministarki bez portfelja zaduženoj za koordinaciju aktivnosti u oblasti rodne ravnopravnosti, sprečavanja nasilja nad ženama i ekonomskog i političkog osnaživanja.

Osvrnuvši se na broj izvršenih procesa medicinski potpomognute oplodnje, u prethodnom periodu, ministarka je istakla da je Srbija po tom pitanju na vrhu svetske zdravstvene scene.

- Samo u prošloj godini izvršeno je oko 11.000 procesa vantelesne oplodnje o trošku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO). S tim u vezi, možemo slobodno reći da se Srbija nalazi u vrhu svetske zdravstvene scene, kada je reč o medicinski potpomognutoj oplodnji. Pored toga, izmenili su se i neki drugi protokoli koji se odnose na proces vantelesne oplodnje, a koji između ostalog govore o tome da je podignuta starosna granica, nekada sa 43, sada na 45 godina - rekla je Macura i dodala da je i to rezultat sa kojim naša zemlja može da se ponosi.

Istakavši ohrabrujuću promenu ovog kriterijuma, ministarka je želela da skrene pažnju i na to koliko je važno razgovarati o plodnosti, ali i o odlaganju odluke o osnivanju porodice.

- Odlaganje odluke o osnivanju porodice ponekad može da napravi probleme u našim životima. Bez obzira koliko je država u ovom trenutku podržavajuća i bez obzira što možda imate opravdane razloge da odlažete ovu odluku koja je životno važna, volela bih da pošaljemo poruku da tog odlaganje ne treba da bude ako nije baš neophodno - naglasila je Macura.

Dodala je da je bavljenje temom plodnosti jako važno, kako sa svakog pojedinca, tako i za one organizacije koje se time bave.

- Tu mislim na organizacije koje štite interese klasične medicine, ne bave se nadržilekarstvom i žele da onim ljudima koje okupljaju, pruže tačne, relevantne informacije u skladu sa najnovijim postignućima, posebno u svetu medicine - rekla je ministarka i istakla da će njena vrata uvek biti otvorena za sve po tom pitanju.

Sandra Jovanović, predsednica IVF Centra i organizator Foruma je naglasila da bez podrške RFZO, sve ovo čime se ona i njen Centar bavi godinama, ne bi imalo nikakvog efekta.

- Država i RFZO su prepoznali značaj svega toga. Pomeranja starosne granice, broj finansiranih postupaka sve to je išlo i ide jednom uzlaznom putanjom. I zaista mislim da svi treba da budemo jako zadovoljni kako to sve danas izgleda - rekla je Jovanović.

Četiri panela sa vrhunskim stručnjacima

Održana su četiri zanimljiva panela na kojima je govorilo više od 14 stručnjaka iz zemlje i inostranstva iz oblasti plodnosti, i reproduktivnog zdravlja. Prisutni su mogli da se informišu o donaciji jajnih ćelija ili embriona, o zamrzavanju reproduktivnih ćelija, kao i o prevenciji u plodnosti.

Od besplatnih konsultacija do provere reproduktivnog zdravlja

U ponudi Foruma bile su besplatne konsultacije, stručni saveti kao i mogućnost da se odmah proveri reproduktivno zdravlje. Štandovi su obuhvatali sledeće:

Plodnost pod mikroskopom (IVF laboratorija) - Prisutni su mogli da zavire pod mikroskop i saznaju kako se selektuju spermatozoidi, kako izgleda jajna ćelija i embrion, kao i kako se stvara novi život .

Put plodnosti -put zdravlja - Posetioci su mogli da na licu mesta provere svoje opšte reproduktivno zdravlje i dobiju savet nutricioniste i dijetologa. Takođe, mogli su da provere nivo šećera u krvi, izmere telesnu masu, krvni pritisak, ukupan procenat masti i vode.

Besplatne konsultacije sa lekarima

Emociometar - Štand psihološke podrške, na kom su prisutni imali priliku da prepoznaju i razumeju svoje emocije, da izmere njihov intenzitet, i to u potpuno bezbednom okruženju uz podršku iskusnih psihologa.

ZA SKRINING ZA RANO OTKRIVANJE RAKA PLUĆA VEĆ ZAKAZANO 600 PREGLEDA Važno je bolest otkriti u ranoj fazi

Direktor Klinike za pulmologiju u Beogradu dr Mihailo Stjepanović rekao je danas da je u toj ustanovi već zakazano oko 600 pregleda u okviru skrining za rano otkrivanje raka pluća, koji je krenuo početkom novembra.

Stjepanović je za Tanjug rekao da je skrining od izuzetnog značaja za rano otkrivanje bolesti zbog uspešnosti lečenja i smanjenja mortaliteta.

Ističe da se termini zakazuju samo građanima koji spadaju u rizičnu grupu, a to su oni pacijenti kod kojih postoji najveća šansa da se otkrije kancer u ranoj fazi, odnosno oni koji imaju više od 50 godina života i više od 30 godina pušačkog staža.

Navodi da se rak otkrije kod malog broja pacijenata kojima se urade skrining pregledi i da su u pitanju jednocifreni brojevi, ali da je značajno kada se na hiljadu pregledanih ustanovi kod 50 ili 20 u ranoj fazi.

"Kada se rak pluća otkrije u ranoj fazi, on može da se operiše i pacijenti mogu posle toga da se vrate svojim normalnim životnim aktivnostima", ističe.

Stjepanović navodi da je kod karcinoma pluća za rano otkrivanje problematično to što ima nespecifične simptome i dodaje da građani koji su pušači, kašalj koji je najčešći simptom povezuju sa cigaretama i zbog toga se kasnije javljaju lekaru.

"Pluća su veliki organ, pa tek kada promena poraste po nekoliko centimetara, dođe do ozbiljnijih tegoba kao što su iskašljavanje krvi ili neki bolovi", dodao je Stjepanović.

Istakao je da građani ne bi trebalo da strahuju od skrining pregleda jer je zračenje u malim dozama i sa niskodoznim skenerima koji ima još nekoliko puta manju dozu zračenja, odnosno od šest do osam puta manju dozu zračenja nego standardni CT grudnog koša.

Stjepanović je objasnio da je procedura prijavljivanja za skrining jednostavna i da građani mogu da se prijave na broj telefona 066/267268, kao i da uput i ni zdravstveno osiguranje nisu potrebni, a termini pregleda su popodne.

Predsednica Udruženja za borbu protiv raka pluća "Punim plućima" Olja Ćorović izjavila je da je njen motiv da pomogne ljudima koji se bore sa tom bolešću proizašao iz ličnog iskustva, odnosno jer su joj i otac i suprug preminuli od te bolesti.

"I tada je krenula prvo borba Udruženja za stavljanje savremenih terapija na listu, što je bilo 2020. godine. Sad je došlo i do proširenja liste i proširenja indikacija. Znači, svake godine imamo nešto novo, za šta se borimo i zalažemo", rekla je Ćorović za Tanjug.

Ona je dodala da je pored skrininga za rano otkrivanje raka pluća kontinuirana i briga brinu o prevenciji i borbi protiv pušenja.

"Istraživanje je pokazalo da je više od 40 odsto ispitanika pokušavalo čak pet i više puta da ostavi pušenje, ali bezuspešno. Samo što je to bilo uz pomoć nekih dodatnih supstanci, međutim trebalo bi negde i da se obrate, poput Klinike za pulmologiju i Instituta za onkologiju", rekla je Ćorović.

Govoreći o cigaretama, ona je apelovala na ljude da ostave pušenje dok su zdravi, a ne kada ih na to natera bolest. Ćorović je naglasila da u mlađim danima treba da se ulaže u zdravlje, da se preveniraju bolesti, ali i da se kontroliše zdravstveno stanje.

Govoreći o ulozi lekara, Ćorović je navela da je neophodno da edukuju pacijente i podižu im svest o prevenciji bolesti, u skladu sa njihovim godinama i pušačkim stažom, ukoliko postoji.

Kada je reč o ljudima koji boluju od raka pluća, oni u Udruženju mogu da dobiju sve neophodne informacije i savete o tretmanu bolesti, ali i da je veoma važan odnos lekar-pacijent.

"Poverenje je najbitnije, da slušamo savete lekara, jer on najbolje zna. Nemojte da mislite da sam protiv alternative bilo kakvih vrsta, ali ono što daje zvanična medicina, to je osnova, a sve ostalo treba da se dopunjava i može da se dopunjava, bar po mom mišljenju, ali bez zanemarivanja onoga što kaže struka", rekla je Ćorović.